

Data: 4.12.2023

Dotyczy: [Rzeczpospolita](#)

JAK SKORZYSTAĆ Z ULGI NA EKSPANSJĘ

Ulga pro wzrostowa, zwana także ulgą na ekspansję umożliwia odliczenie od podstawy opodatkowania kosztów uzyskania przychodów poniesionych w celu zwiększenia przychodów ze sprzedaży produktów.

Ulga ta wraz z innymi ulgami na innowacje obowiązuje od 2022 r. Pomimo, że ulgi na modernizację nie cieszą się wielkim zainteresowaniem, ulga na ekspansję w podanych przez Ministerstwo Finansów statystykach wypada jako preferencja najpopularniejsza, a zarazem przynosząca najwięcej oszczędności podatkowych. Z doniesień medialnych wynika, że z ulgi pro wzrostowej skorzystało 194 podatników CIT oraz 277 podatników PIT. Łączna kwota odliczonych kosztów wyniosła 112 mln zł. Pomimo, że liczby te wciąż nie są pokaźne, to ulga na ekspansję wypada znacznie lepiej w porównaniu do ulgi na robotyzację (łączne odliczenie to 57 mln zł) czy ulgi na prototyp (łączne odliczenie to 19 mln zł).

NA CZYM POLEGA ULGA PRO WZROSTOWA

Ulga umożliwia odliczenie od podstawy opodatkowania kosztów uzyskania przychodów poniesionych w celu zwiększenia przychodów ze sprzedaży produktów. Kwota odliczenia nie może przekraczać dochodu podatnika z przychodów innych niż zyski kapitałowe. Kwota ta jest dodatkowo ograniczona limitem w wysokości 1 mln zł w roku podatkowym.

Innymi słowy, podatnik ma możliwość dwukrotnego rozliczenia części kosztów – najpierw poprzez zaliczenie tych kosztów do kosztów uzyskania przychodów, a następnie poprzez pomniejszenia podstawy opodatkowania.

Ulga dostępna jest dla podatników CIT oraz PIT.

W przypadku podatników CIT roczna możliwa oszczędność podatkowa wynosi:

- 190 tys. zł – dla tych, którzy rozliczają się według 19-proc. stawki CIT, lub
- 90 tys. zł – dla stosujących stawkę 9 proc.

KORZYŚCI TYLKO DLA WYBRANYCH

Preferencja ta skierowana jest do tych podatników, którzy w ramach swojej działalności zajmują się produkcją i z tej produkcji uzyskują przychody.

Przez produkt należy rozumieć rzecz wytworzoną przez podatnika, natomiast rzeczą są tylko przedmioty materialne.

Z ulgi skorzystają zatem podatnicy, którzy ponoszą koszty w celu zwiększenia przychodu ze sprzedaży wytworzonych przez siebie przedmiotów materialnych.

Preferencja nie obejmuje zatem:

- deweloperów, którzy kupują nieruchomości, a następnie je sprzedają, gdyż takie nieruchomości są towarem odsprzedawanym, a nie samodzielnie wytworzonym produktem (zob. np. indywidualną interpretację podatkową dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 27 czerwca 2023 r., 0111-KDIB1-3.4010.227. 2023.2.MBD);
 - informatyków, którzy wytworzą oprogramowanie; pomimo że proces wytworzenia można uznać za zachowany, to oprogramowanie nie jest rzeczą, jest definiowane jako dobro niematerialne (co wynika także z projektu objaśnień Ministerstwa Finansów);
- przetwórców żywności, którzy nie produkują żywności, a jedynie ją przetwarzają (zob. indywidualną interpretację podatkową dyrektora KIS z 11 września 2023 r., 0111- KDIB1-3.4010.396.2023. 1.JKU);
- podatników, którzy zlecają produkcję podwykonawcom i sprzedają towar pod własną marką(zob. indywidualną interpretację podatkową dyrektora KIS z 16 grudnia 2022 r., 0114-KDIP2-1.4010.192.2022. 1.KW);
 - producentów energii; energia nie jest przedmiotem materialnym, wobec czego jej wytwórcy nie mogą skorzystać z ulgi na ekspansję.

Z preferencji nie korzystają także podatnicy estońskiego CIT, podmioty opodatkowane zryczałtowanym podatkiem dochodowym, podatnicy w pierwszym roku swojej działalności czy podmioty, które zostały przekształcone w czasie następującym po odliczeniu kosztów, a przed spełnieniem warunków umożliwiających skorzystanie z ulgi.

KTÓRE KOSZTY MOŻNA ODLICZYĆ

Preferencja dwukrotnego rozliczenia kosztów obejmuje tylko koszty poniesione w celu zwiększenia przychodów ze sprzedaży produktów. Katalog tych kosztów został doprecyzowany przez ustawodawcę.

Ulga obejmuje koszty kwalifikowane, tj.:

1. uczestnictwa w targach poniesione na:

- a) organizację miejsca wystawowego,
- b) zakup biletów lotniczych dla pracowników,
- c) zakwaterowanie i wyżywienie dla pracowników;

2. działań promocyjno-informacyjnych, w tym zakupu przestrzeni reklamowych, przygotowania strony internetowej, publikacji prasowych, broszur, katalogów informacyjnych i ulotek, dotyczących produktów;

3. dostosowania opakowań produktów do wymagań kontrahentów;

4. przygotowania dokumentacji umożliwiającej sprzedaż produktów, w szczególności dotyczącej certyfikacji towarów oraz rejestracji znaków towarowych;

5. przygotowania dokumentacji niezbędnej do przystąpienia do przetargu, a także w celu składania ofert innym podmiotom.

Aby podatnik mógł odliczyć ww. koszty od podstawy opodatkowania, musi spełnić co najmniej jeden poniższy warunek.

Odliczenia można dokonać pod warunkiem, że w okresie dwóch kolejno następujących po sobie lat podatkowych, licząc od roku podatkowego, w którym poniesiono koszty mające na celu zwiększenie przychodów:

- zwiększono przychody ze sprzedaży produktów lub
- osiągnięto przychody ze sprzedaży produktów dotychczas nieoferowanych lub
- osiągnięto przychody ze sprzedaży produktów dotychczas nieoferowanych w danym kraju.

Przy czym warunek może być spełniony tylko w jednym roku podatkowym, co oznacza, że można spełnić go zarówno w pierwszym, jak i w drugim roku następującym po roku poniesienia kosztów (co zostało również potwierdzone w projekcie objaśnień Ministerstwa Finansów). Ponadto nie ma żadnego limitu, który należy przekroczyć, aby uznać, że warunek zwiększenia przychodów został spełniony. Wystarczy choćby minimalny wzrost przychodów, jednak przychody nie mogą zostać pozyskane ze sprzedaży do podmiotu powiązanego.

W ZEZNANIU ROCZNYM

Z preferencji można skorzystać na etapie składania zeznania rocznego, a więc nie jest to możliwe w momencie rozliczania zaliczek na podatek. Koszty odlicza się w zeznaniu za rok podatkowy, w którym poniesiono koszty mające na celu zwiększenie przychodów ze sprzedaży produktów. Jeżeli podatnik poniósł stratę albo wielkość dochodu podatnika jest niższa od kwoty przysługujących mu odliczeń, to odliczenia dokonuje się w kolejnych sześciu latach podatkowych.

Jeżeli jednak podatnik skorzystał z odliczenia, lecz nie spełnił warunków umożliwiających skorzystanie z ulgi, to musi doliczyć uprzednio odliczoną kwotę. Doliczenia należy dokonać w zeznaniu za rok podatkowy, w którym upłynął termin do osiągnięcia przychodów ze sprzedaży produktów.

Podatnik może więc skorzystać z ulgi, a następnie utracić do niej prawo. Pojawia się więc wątpliwość czy doliczenia uprzednio odliczonych kosztów należy dokonać wraz z odsetkami za zwłokę. Regulacje podatkowe dotyczące ulgi na ekspansję na to nie wskazują. Przeczy temu także moment doliczenia kosztów – należy tego dokonać w zeznaniu za rok podatkowy, w którym upłynął termin do spełnienia warunków, a nie w zeznaniu za rok podatkowy, w którym poniesiono koszty. Sytuacja może prezentować się inaczej w przypadku odliczenia kosztów pomimo braku podstaw.

PRZYKŁAD

Jeżeli podatnik pomniejszy podstawę opodatkowania o koszty sprzedaży towarów uprzednio nabytych od podwykonawców, to pomniejszenia dokona wbrew prawu. W takiej sytuacji ryzyko pojawienia się odsetek czy także innych negatywnych konsekwencji może być znacznie wyższe.

Ministerstwo Finansów nie odniosło się niestety do kwestii odsetek w swoim projekcie objaśnień podatkowych.

Należy także pamiętać, że z ulgi na ekspansję można skorzystać, jeżeli warunki zostały spełnione w ciągu dwóch lat, licząc od roku podatkowego, w którym poniesiono koszty.

PRZYKŁAD

Jeżeli koszt poniesiono w listopadzie 2022 r., to warunek należy spełnić jeszcze w 2022 r. bądź w 2023 r. Warto zatem odpowiednio rozplanować podejmowane działania, tak, aby mieć więcej czasu na spełnienie warunków.

Podstawa prawna:

- art. 26gb ustawy z 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (tekst jedn. Dz.U. z 2022 r., poz. 2647 ze zm.)
- art. 18eb ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (tekst jedn. Dz.U. z 2022 r., poz. 2587 ze zm.)

PROJEKT OBJAŚNIEŃ MINISTERSTWA FINANSÓW

Ministerstwo Finansów wydało projekt objaśnień w zakresie przepisów dotyczących ulgi prozdrowotowej. Projekt ten przedstawia dość restrykcyjny sposób interpretacji przepisów, co może jeszcze utrudnić podatnikom skorzystanie z ulgi na ekspansję.

W projekcie doprecyzowano m.in. katalog podmiotów mogących skorzystać z ulgi na ekspansję, wskazując, że nie przysługuje ona podatnikom, którzy wytwarzają produkt na zlecenie innego podmiotu, a produkcja odbywa się według określonego przez ten podmiot wzoru. Wyjaśniono, że z uwagi na to, że takie czynności mają raczej charakter techniczny, a podatnik nie ponosi żadnego ryzyka czy odpowiedzialności związanej z wprowadzeniem produktu na rynek, to nie należy mu się preferencja wynikająca z ulgi prozdrowotowej. Takie stanowisko Ministerstwa Finansów może doprowadzić do sytuacji, w której wszyscy przedsiębiorcy tworzący produkty spersonalizowane (czego często oczekuje rynek) zostaną z ulgi wykluczeni, pomimo ponoszonego ryzyka i odpowiedzialności.

Doprecyzowano także, że produkcja w całości powinna zostać dokonana przez podatnika. Nie może polegać na prostym złączeniu elementów dostarczonych przez podwykonawców.

Dodatkowo przez nowy produkt nie można rozumieć wyłącznie produktu ulepszanego. Nowym produktem jest produkt dotychczas nieoferowany. Jak wskazano w projekcie, firma produkująca laptopy nie może uznać za nowy produkt nowej generacji laptopa ze zmienionym procesorem. Nowym produktem dla takiego podmiotu może być konsola do gier.

Ministerstwo Finansów doprecyzowało także katalog kosztów podlegających odliczeniu od podstawy opodatkowania. Podatnicy nie odliczą m.in. kosztów wynagrodzeń pracowników (odmienne stanowisko prezentowały organy podatkowe np. w indywidualnej interpretacji podatkowej dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 7 czerwca 2023 r., O114-KDIP2-1.4010.199.2023.3.KW), kosztów dojazdów innym środkiem transportu niż samolot (wybór bardziej ekologicznego środka transportu może się nie opłacać) czy też kosztów uczestnictwa w targach wymienionych wprost w katalogu (np. wyżywienie, zakwaterowanie, bilety lotnicze), lecz poniesionych przez współpracowników, zleceniobiorców czy kadrę menedżerską zatrudnioną na podstawie powołania.

Ponadto w projekcie objaśnień podkreślono, że zwiększany przychód powinien być powiązany z odliczanymi kosztami. Jeżeli wydatki podatnika będą dotyczyły zarówno kosztów, które podlegają pod ulgę na ekspansję, jak i kosztów na pozostałą działalność, to konieczne jest zweryfikowanie, w jakiej proporcji ma się ogół poniesionych przez podatnika wydatków do kosztów, które korzystają z preferencyjnego traktowania w ramach ulgi na ekspansję. Pojawia się więc wątpliwość czy podatnicy powinni prowadzić ewidencję ponoszonych kosztów, która wykaże ich stosunek do osiągniętych przychodów. Pomimo że przepisy nie regulują takiego obowiązku wprost, prowadzenie ewidencji wydaje się konieczne.

Agata Asenhajmer, doradca podatkowy w [gdańskim biurze Rödl & Partner](#)